בותנר' מן הכבוש אין אסור אלא מן הכבוש של ירק. משום דכיון

דחמר הכבוש משמע הידוע וסתמח דירק הוח: לבוש שחני טועם

אסור בכל הכבושין. דכיון שהזכירו בלא ה״א הידיעה כל כבוש

במשמע. ודהתני שאני טועם לאו משום דאי לא אמר שאני טועם

ולהשלק: גבו' אמר קונם דרביש

עלי או דשליק עלי מאי. מי אמרינן

דכביש דמי כמ"ד הכבוש או דילמא

דמי כמאן דאמר כבוש שאני טועם

ואסור בכל הכבושין: מיבעי. כלומר

מיקו: בותבר' דג דגים שחני

טועס. דג משמע גדול דגים משמע

קטנים וכיון דאמר שניהם אסור בהן

בין גדולים בין קטנים: ומותר בטרית

טרופה. דג ששמו טרית ומוכרין

אותו בחתיכות שלא נדר אלא מדג

הנמכר שלם: ובליר. שעושין מקרבי

דגים וכל שכן במוריים שאין עושין

אותו אלא משומן של דגים: אסור

בציר ובמוריים. להני בכלל טרופין

נינהו: גבל' הלך אחר לשון בני

אדם. שקורין דג לגדול ודגה לקטנים

להכי כי אמר דג מותר בקטנים

וכי אמר דגה אסור בקטנים וכי

אמר דג דגה אסור בשניהם: אמר

הרי עלי ליחין. מי אמר דמדגים

ממש קאמר ולא מדבר אחר או

דילמא דמי כמאן דאמר מן הנחנה:

מתנר' 0 מן הקום. משג"ה היינו

נסיובי דחלבה דקום חינו בכלל חלב:

אוסר. (ג) דקא סבר יש בו לחלוח חלב

והוי בכלל חלב: מן הקום מותר בחלב.

דברי הכל דחלב אינו בכלל קום:

בותנר' אינו אסור אלא בכבוש של ירק. דסתם כבוש ירק הוא

אבל אמר כבוש שאני טועם הואיל ואמר כי האי לישנא אסור בכל

הכבושין. וה"ה בכל הנך אם אמר בשלוק סתם אינו אסור כו' דסתם

שלוק שלהן אינו אלא בשר ודעתיה לא הוי אלא בשר דדרכו להתבשל

לקמן נב:], ב) [במשנהשבמשניות איתא נ״א מותר

וכן גירסת הר"ן בפירושו אבל גירסת רש"י והרא"ש

חבל גירסת רש"י והרח"ם אסורן, ג) [מוספתא פ"ג ע"ש], ד) [לעיל ל: וש"ט, ס) [נ"ל בין תפלה והוא מלשון היאכל תפל מבלי מלח איוב ו פסוק ו' וכן מלח איוב ו פסוק ו' וכן

בשבת קכח. בשר תפל דג תפל ובנדה סא: ובשארי

דוכתי איתא תפל בתיון,

ו) ול"ל מותר בקוסן,

ול ל מונה בקוסן,
ופ"ו ה"ג], ח) [לעיל
יח:], ע) [בברייתא שלפנינו

לא נמצא ועיין בב"י סי׳ רי"ו ובחוס' י"ט], י) צ"ל כאילו אמר כבוש דמי או כאילו

אמר שאני טועם. יעב״ד,

תורה אור השלם

1. וַיְמַן יְיָ דָג גָּדוֹל לִבְּלֹעַ

אָת יוֹנְה וַיְהִי יוֹנְה בִּמְעֵי הַדְּג שְׁלשָׁה יְמִים וּשְׁלשָׁה לֵילוֹת:

2. וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְיָ

אֱלֹהָיוֹ מִמְעִי הַדְּגָה:

עין משפמ נר מצוה

> ל א מיי׳ פ״נו מהל׳ נדרים :ריז סעי' ג וב מיי׳ שם הל׳ ב טוש״ע שס:] ה ג מייי שם הל״ח :טוש"ע שם סעי ינ: ו מיי׳ שם טוש״ע שם סעי׳ יא:

תומפות

קונם מן הכבוש. שאמר קוגם מן הכבוש. שממר קונס כבוש עלי אינו אסור אלא בכבוש של ירק דסתם כבוש משמע כבוש של ירק אבל לא כבוש שאני טועם כיון שאמר שאני טועם אסור בכל הכבושים: מן השלוק. סתמא הוי של ירק: דכבוש מאי. פירוש אם אמר קונס דכבוש עלי מאי כסתם כבוש דמי ואינו אסור אלא בכבוש ירק או מסור מכם בכבוש ירק מו דילמא כשאני טועם דמי ואסור בכל הכבושי': מן הצלי. סתמא הוי דנשר: מן המליח. סתם מליח הוי דג מליח: דג דגים שאני מושם. פירוש דג או דגים אהא וי"א דג ודגים דאמר לתרוייהו: במרית מרופה. מין דג גדול שחותכין וטורפין אותו ולא מיקרי לא דג ולא דגים אלא יש להם שם בפני עלתם: מרית. טונינ״א בלע״ז וי״מ שלכך מותר בטרית שלא נתכוון אלא בדגים שלמים: ומותר בציר. אע״פ שלגים מעורבין בו וא"ל לומר מוריים שאין בו אלא שומן לנים: הנודר מז הצחנה. (דף מ.) ובסנהדרין (דף מט.) מוניני ולחנתא טעים ופרים להו וי"מ דגים קטנים ולפי שהטרית קמים מתוכה בחתיכות קטנות הוי בכלל לחנה: ומותר בציר ובמוריים. דאין ניכר בהם ממשות הדגים ולא אסור בציר מרופה נהס רק ליחלוחית הדג ושומנו: תניא ר' שמעון אומר דג שאני מועם משמע דג גדול כדכתיב וימן ה' דג גדול: דג דגה. פירוש שאמר שניהן בין גדולין בין קטנים משמע מייתור הלשון: במעי הדגה דאמר לשון זה משמע לחנתא זו דוקא ומותר בטרית טרופה או דלמא כנודר מו הלחנה ואסור הוא אינו בכלל חלב ורבי

וכל שכן שמותר בליר של דגים שהוא

לא מיתסר בכל הכבושים דודאי כיון דאמר כבוש מיתסר בכולהו אלא

לרבותא נקטיה דאפי׳ אמר שאני טועם אי אמר כבוש אין ואי לא לא. וכולה מתני׳ בכי האי גונא מפרשא ברישא מן הללי דמשמע הידוע ובסיפה ללוי דמשמע כל זלוי ברישה המליח דמשמע הידוע ובסיפא מלוח דמשמע כל המלוחים. ואית דמפרשי דלא הוי הפרשה דמתני' בין הכבוש לכבוש אלא סיפא דקתני בכל הכבושין משום דקאמר שאני טועם הוא ובכי האי גוונא נמי באינך כולהו: ירושלמים הוון בעי מימר מלוח לעולם הא לשעה לא אמר ר' יודן מן מה דתנינום הרי עלי כבשר מליח וכיין נסך הדח אמרן מלוח לשעה מלוח הוא: במ" דכבוש מחי דשלוק מחי וכו'. לפי פירוש הראשון שפירשתי במשנתינו שעיקר החילוק הוא אם הזכירו בשם הידיעה אם לאו הכא הכי מיבעיא ליה כי אמר דכבוש דשלוק בדל"ת אי משמע הידוע או לא. ולפי פירוש אחרון שפירשנו דאיסורא דמתני' משום שאני טועם הוא הכא מספקא ליה אי אמר כבוש בלא שאני טועם היכי משמע. וסלקא בעיין בתיקו ולחומרא: בותני' דג דגים שאני טועם אסור בהן בין גדולים בין קטנים. משום דאמר תרי לישני דג דגים דדג משמע גדול משום דנמכר בפני עלמו ודגים משמע קטנים לפי שאין נמכרים אלא ביחד: ומותר בטרית טרופה ובליר ובמוריים. טרית טרופה דג גדול טרוף דק דק ומשום הכי שרי משום דדג דגים שלמים משמע ולא טרופים

מתני' מן הכבוש אין אסור אלא מן הכבוש של ירק כבוש 🐠 שאני טועם אסור בכל הכבושים מן השלוק אינו אסור אלא מן השלוק של בשר שלוק שאני טועם אסור בכל השלוקים: גמ' א"ל רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי אמר דכביש מאי דשליק מאי דצלי מאי דמליח מאי היכין משָמע תיבעי: מקני' מן הצלי אין אסור אלא מן הצלי של בשר דברי ר' יהודה צלי שאני טועם אסור בכל הצלויים במן המליח אין אסור אלא מן המליח של דג מליח שאני מועם אסור בכל המלוחים יהג ידגים שאני מועם אסור בהן בין גדולים בין קטנים בין מלוחים בין תפלים בין חיים בין מבושלים ומותר במרית מרופה ובציר (כ) הנודר מן הצחנה אסור במרית מרופה ומותר בציר ובמוריים הנודר מטרית טרופה יאסור בציר ובמוריים: גמ' תניאי רבי שמעון בן אלעזר אומר דג שאני מועם אסור בגדולים ומותר בקטנים דגה שאני טועם אסור בקטנים ומותר בגדולים דג דגה שאני טועם אסור בין בגדולים בין בקטנים אמר ליה רב פפא לאביי ממאי דדג שאני מועם גדול הוא דכתיב יוימן י"י דג גדול לבלוע את יונה והכתיב יויתפלל יונה אל י"י אלהיו

ממעי הרגה הא לא קשיא דלמא פלטיה דג גדול ובלעיה דג קטן אלא והדגה אשר ביאור מתה קטנים מתו גדולים לא מתו אלא דגה משמע גדולים ומשמע קטנים יובנדרים הלך אחר לשון בני אדם: הנודר מן הצחנה כו': אמר ליה רבינא לרב אשי אמר הרי עלי ציחין מאי תיבעי: בותני הנודר מן החלב מותר בקום ור' יוםי אוסר "מן הקום מותר בחלב אבא שאול אומר יהנודר מן הגבינה אסור בה בין מלוחה סומפלה הנודר מן הבשר

שומן היוצא מהן וקרבי דגים מעורבים בו וכל שכן שמותר במוריים שהוא שמנו של דג בלבד וזו וא"ל לומר זו קתני: הנודר מן הלחנה אסור בציר ובמוריים. אסור בטרים טרופה. לחנה דגים קטנים הרבה מלוחים ויש מהם טרופין אלא שרובן שלמים וקתני דכיון שיש מהן טרופין אסור בטרית טרופה. ומיהו בליר ומוריים מותר לפי שאין בהן חתיכות של דג אלא שמנו וקרביו: הנודר מן טרים טרופה מותר בליר ובמוריים. נ"ל דלא שייך למיתני הכא לא אסור בנחנה ולא מותר בה משום דבמקנתה מותר ובמקצתה אסור דכיון דבנחנה איכא שלמים וערופים בשלמים שרי בטרופים אסור ומשום הכי לא תני הכא זחנה כלל. ומותר בזיר ובמוריים אינטריכא ליה למיתני דם"ד אמינא כיון דנדר מטרית שהיא טרופה דק דק יאסר אף בציר ומוריים קמ"ל: גבו' דג שאני טועם אסור בגדולים. משום דדג גדול משמע שנמכר בפני עלמו. ובירושלמי [פ״ו ה״ג] מפרש דכל דג שהוא פחות מליטרא קטן מיקרי. ומיהו בכגון זה הכל לפי המקומות: דג דגה שאני טועם אסור בין בגדולים בין בקטנים. דלא תימא מהדר הוא דקא הדר ביה דמעיקרא דבעי מיסר נפשיה בגדולים אמר דג ובסוף הדר ביה ואמר דגה קמ"ל דלא אמר הכי אלא מכולהו אסר נפשיה: דילמא פלטיה דג גדול וכלעיה דג קטן. ואע"ג דההוא נמי דבלעיה בסוף גדול מליטרא היה נקרא קטן בערך הראשון: אלא והדגה אשר ביאור מסה קטנים מחו גדולים לא מחו. בתמיה. והא כיון שהיאור נהפך לדם ודאי מתו [להו] בין גדולים בין קטנים: אמר הרי עלי ליחין מאי. מי מיתסר בליר ובמוריים או לא דמשום הכי מיקרו דגים קטנים כבושין לחנה מפני שהציר היוצא מהן ריחו נודף מלשון ותעל צחנתו ניואל בן ומיבעיא ליה אי אמר ציחין דמשמע רבויא אי משתמע ביה נמי ציר ומוריים או לא: בורגני' הנודר מן החלב מוחר בקום. קום היינו מים היולאין מן החלב וקורין לו סיר"ו: ר' יוסי אוחר. בגמרא [נב:] מפרש טעמא: מן הקום מוחר בחלב. לפום לישנא דמתני' משמע דר' יוסי נמי מודה בהא ומיהו ש בברייתא בגמרא פליג: הנודר מן הגבינה אסור בה בין מלוחה בין טפילה. דלא תימא מפני שרוב הגבינות מלוחות הן סתמא מלוחה משמע קא משמע לן:

הוא אינו בכלל חלב ורכי יוסי אוסר דפסולת חלב הי בכלל חלב: קום. מי חלב שקורין משג"א ורכי יוסי סבר דקום בכלל חלב וכן חלב בכלל קום ייסי אוסר דפסולת חלב הי בכלל הלבי הכל: הגודר שן הגביבה אסור בין שלוחה בין תפילה. ואע"ג דלא אכלי אישי אלא מלוחה: הגודר שן הבשר שותר ברושב ובקיפה. אע"ג שיש בו טעם בשר ואע"ג דקיפה היו בשר שנקפה בשולי הקדירה דלא קרי אישי בשר אלא חתיכות בשר שהן בעין: בבשר שותר ברושב. לכאורה משמע דמותר בשר להחליף ולמכור וכן בנודר מן הענבים ומן החאנים שאינו מתכוין לאסור עלמו בהואח מין כשהוא מוכיר אבל כשאמר קונם בשר זה עלי אסור אפילו בהואה וכי ההיא דקונם פירות הללו עלי דאסור בחילופיהן:

י יונה ב ב יונוי ב ג וְהַדְּגָה אֲשֶׁר בִּיְאֹר מֵתָה וַיִּבְאַשׁ הַיְאֹר וְלֹא יְבְלוּ מִצְרָיִם לְשְׁתּוֹת מַיִם מָן הַיָּאר וַיְהִי הַדְּם בְּכָל מָן הַיָּאר וַיְהִי הַדְּם בְּכָל אַרץ מצרים:

שמות ז כא

יווה ר א

הגהות הב"ח

(ה) במשנה שאיני טועס כל"ל וכן בכל העמוד: (ב) שם בטרית טרופה ינליר ובמוריים הנודר:

לעזי רש"י

משג"א [מישג"א] מי-גבינה, נסיוב החלב.

מוסף רש"י

(ראמ"ה בשמו).

פירוש הרא"ש מתני' אינו אסור אלא מן הכבוש של ירק. דסתס ככוש הוא של ירק: כבוש שאני מועם כו'. דכיון דאתר שאני טועס וכן שלוק ללי מלוח: גב' דכביש מאי דשליק מאי. כאילו ') כנוש דמי או כאילו נמי שאני טועס ולאידך פירושא מי הוי ככבוש או הכבוש: מתגי' דג דגים שאני מועם. או דג או דגים ופליגא אדר' שמעון

. נדול משמט וי"מ כשאמ שניהם דג משמע גדול ודגים קטנים ול"נ דבדגים לחודיה סגי דמשמע כל מיני דגים: וחותר בשרית שרופה. דג גדול וחותר בשרית שרופה. דג גדול וחותכים אותו לחמיכות ויש לו שם בפני עלמו ואינו בכלל דג ולא בכלל דגים אי נמי לא היה דעתו כי אם על דגים ויית מוחר בחות ברושם ברושנים המנו לדברי הכנו דברים הובינה אטור בין מבידה. ושנייג דמ חפני מישה מחת בחות ברושם ברושנים המנו לדברים המוחר ברושב בשלחם מישים בשלחם ברושנים במישה משלח שלחים וברושב המחת ברושב במישה משלח שלחים במיד בבישה מוחר ברושב. למחומה בשלח במיד במורים. מין החותר ברושב בביד ומורים. מין מחותר ברושב במיד ומורים משלח מוכיר אבל בשלח משלח מוכיר אבל בשלח בירוש ברושנים במידות בורש משלח בירוש מוכיר אביד ובורים מוכיר אבל בשלח בירוש ברושנים במידות בורש משלח בירוש מוכיר אביד ובורים מוכיר אביד ובורים מוכיר אביד ובורים בירוש ברושנים ברושנים מוכיר לאביד ומורים מוכיר אביד ובורים בירוש ברושנים ברושנים מוכיר ברושנים אביד ובורים בירושנים ברושנים ב

תפלה]. דלא מימא הגבינה המיוחדת שבגבינה משמע ואין דרך לאכלה בלא מלח: